

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimae, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De ferventi oratione discipulorum: & de nostra consimili ad
petendum lume[n] in dubiis. Erranti in dubiis & non oranti, nulla est erroris
excusatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

motu congregati*on* iudicium suum preferat, tanquam ipse solus habeat Spiritum Dei!

Quod sancti Patris dicta sufficiunt quidem ad iudicandum quis sit privatus sensus, & quis in genere sic sentiat: sed te in particulari fortassis, minus inde talem esse cognoscet, quasi non sentias tot mala quorū enumerat. At verē hoc unū attende quod refert unde alia possit timere, nempe occultum hoc esse malum, & cōmagisdamo sum quo est magis occultum.

III. PUNCTUM.

q. 523. *Iij. 1.* *Q*uisquis igitur sensu suo privato saniorem se alius putat, sano se privat sensu, qui vel in eo maxime agnoscit utrū sanus, si quis de rebus ita sentit & iudicat, ut non soli suo fidat iudicio: Aut ē contra si quis sic sentiat, ut sibi soli credat & confidat, tam verē sano se ille privat sensu, quā verē privatus est eius sensus. Quod quām sit dāmnosum & cavendum, praterquam quod jam satis visum est, tum verō amplius difce ex sanctis Patribus, quos inter sanctus Basilius in illud Iājā: *Et restituimus consilios tuos sicut antiquitus: SACRA, inquit quadam res est consilium, voluntatis unio, fructus dilectionis, humiliatis insigne. E diverso intolerabile est superbie argumentum, existimare senilium egerū consilio, sed sibi uni attentum esse, quasi solus possit sibi consilio decernere qua optima sunt. Et in regulis brevioribus, non estratione consonum, si quis in omnibus, suo stare velit iudicio: nec periculo aut contumacia suspicione caret, in congregazione multorum, nolle majoris partis sententia acquiescere.* Sanctus item Am-

brosius, Negligere bonorum iudicia, vel arrogatio, vel dissolutionis est: quorum alterum superbia adscribitur, alterum negligentia. Integrā hac de re Cassianus collationem habet, ubi hāc inter alia latī quidem vulgata, sed nunquam satis perspensa: *Nullo alio vitio tam præcipitem Diabolus monachum pertrahit ac perducit ad mortem, quam cum negligens conflitus seniorum, suo iudicio persuaserit definitionique confidere. Sanctus quoque Dorotheus: Cum Serm. 19. subiecti simus multis passionibus, pravisque affectibus, nostro iudicio non debemus omnino fidere: quando enim norma vel regula curva est & inflexa, nunquam quod secundum eam dirigitur, rectum efficitur sed distortum. Sanctus vero Bernardus hoc de le proferetur: Amor privatus auferit mihi verūm iudicium: Idcirco parum mihi credo de meipso ut potest homini mendaci, timens interdine si meipsum iudico, mentiatur iniquitas sibi. molitas Author deniq; libri de Imitatione Iesu: Quis est ita sapiens qui omnia scire plenē potest, ergo noli nimis in sensu tuo confidere: si bonum est tuum sentire, & hoc ipsum propter Deum dimittis & alium sequeris, magis inde proficies.*

Iam verō tu homo privati sensus & consilii quid sentis de sensu horum Patrum: Recte ne illi contra tuum privatum sensum? Malde tu ergo contra illos hunc retinebis: neque deinceps, tantum communī aliorum hominum sensui repugnabis, sed ipsis sanctis patribus, ipsi sacræ scripturæ, ipsi denique Christo, qui *Matt. 16. 18.* ubi plures essent congregati, promisit in corum aſſuturum medio, non ubi solus es.

Vide supra in haec parte, Sabbato Septuagesimæ.

FERIA SEXTA. DE FERVENTI ORATIONE DISCIPVLORVM: Et de nostra consimili, ad petendum lumen in dubiis.

Et orantes dixerunt, Tu Domine quicorda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus, unum. Act. 1.

VERITAS PRACTICA.

Erranti in dubiis & non oranti, nulla est erroris excusatio.

RATIO est, quia tota excusatio cum peti posset vel ab ignorantia vel ab aliqua rei difficultate. Sed non orantis Deum in dubiis, nulla est ignorantia vel difficultatis excusatio.

Erge

Ergo neque erroris rum commissi. Quod pauci tam
men advertunt, licet sint multi qui errant.

I. PUNCTUM.

IAM suprà visum est, ex quo tempore simul congregati fuerant Discipuli, expectantes Spiritum sanctum, omnes unanimiter in oratione perseverasse. Nunc vero considerari potest attentius, triplex eorum orationis genus. Primo quidem universum orabant variis illis modis qui ab Apostolo describuntur dum ait: Impletini spiritu sancto loquentes vobis metipsis in psalmis, & hymnis, & canitis spiritualibus, cantantes in cordibus vestris Domino, & gratias agentes semper pro omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi Deo & Patri. Et rursum; Obscurio, inquit, primum omnium fieri observationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus.

Deinde vero habebant diutius in uno ex his orandi modis, postulantes ardenter animi adventum Spiritus sancti, quem quidem non ignorabant venturum ex promissione Domini, sed cum nescirent tempus, illud urgebant vehementius sicut antiqui Patres adventum Christi: atque eorum precibus forte est acceleratus Spiritus ille Divinus, qui se idcirco vult expectari & orari ut se abundantius communicet. O quae illorum desideria! quae suspiria!

Denique, si quid interea presentius & particularius occurreret de quo dubitarent & ad quod perficiendum, opus esset divino lumine, tum illud unanimiter obsecrabant, ut patet in hac electione duodecimi Apostoli pro quo orantes dixerunt, Tu Domine qui corda nostrorum omnium, ostende quem elegeris ex his duobus unum, accipere locum ministerii huius & apostolatus de quo prævaricatus est Iudas, ut aliret in locum suum. Et dederunt sortes eis, & cecidit sortes super Matthiam, & annumeratus est eum undecim Apostolis. Qua de re in ipsius sancti Matthei festo dictum est fuisse. Nunc vero expende accurate, quam sit necessarium sic orare in dubiis & difficultatibus, cum alioquin ut haber proposita veritas. Errantis & non orantis, nulla sit erroris excusatio.

Ratio est apertissima, quod si quae tunc praetendi potest excusatio, maximè videatur peti ab ignorantia & summa quadam rei difficultate; nam quandoquidem ut supponitur, res

Hayne fve Pars 2.

est ita dubia ut in illa erres, & ita difficultas ut eam non conficias, quid est aliud quod ab errore vel ab omissione te excusat nisi rei ignorantia vel difficultas? si enim res plana esset & facilis, aut non errares aut te ab errore non excusares. Si non venissem, inquit Dominus, & locutus fuisset eis, peccatum non haberent, nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Quasi diceret, quæ duo poterant illos excusare, ignorantia & difficultas, per me sublata sunt, nempe ignorantia per doctrinam, & difficultas per gratiam; atque ideo nihil illis supervestit, quod excusat. Sic & Apostolus, propter Rom. 2., quod inexcusabilis est homo omnis qui iudicas, in quo enim iudicas alterum, te ipsum condemnas, eadem enim agis que iudicas. Id est, ostendis te non ignorare mala quæ tu facis, cum illa ipsa iudices & condemnes in aliis, ac proinde inexcusabilis es sicut qui sciens & volens facit malum. An putas istum excusari qui scienter peccet? Sive ergo putas excusatum, inde est quia peccas ignorantiter.

II. PUNCTUM.

SED non orantis in dubiis nulla est talis ignorantia nec ullius difficultatis excusatio.

Nam cum orando impetrare potuisset Spiritum sanctum, qui lumen in dubiis & robur in difficultatibus impetrasset, profecto quantumque ignores id in quo erras, aut quantumque labores in agendo: nulla est excusatio ignorantie vel difficultatis. Tum enim est voluntaria & affectata quodammodo ignorantia & difficultas, cum sine ullo negotio utramque pervincere potuisses. Deum non invocaverunt, illuc trepidaverunt timore ubi non erat timor. Quid enim difficultatis in orando? An vero ignoras tibi esse orandum Deum maximum in dubiis & difficultatibus, aut quomodo sit tunc orandum? Audi Davidem: Invenit Reg. 7. servus tuus cor suum ut oraret te, Id est, invenit in corde quid orarer. Hic etiam aptè quod sanctus Augustinus: Deus impossibilia non iuber, sed iubendo monet & facere quod possum & petere iura & quod non possis. & adiuvat ut possis. Quam facili autem petendo obtineatur Spiritus sanctus. Etus, vel ex his Christi Domini verbis collige: Si vos, inquit, cum sis malis, nos sis bona data dare filii vestris: quam magis Pater vester de Cœlo dabit Spiritum bonum petentibus se? O qualis promissio tanti boni! O quanta est orationis potestas,

Aaa

potestas,

potestas, quæ illud præmetur! Sed ô qualis
quantaque recordia non orantis tale bonum,
quod est oranti promissum!

III. P U N C T U M.

ERGO erranti in dubiis & non oranti, nulla est
erroris excusatio. Nam cum erroris excusa-
tio vel ab ignorantia vel à difficultate peti-
posset, nulla autem, si orantes, ignorantia vel
difficultas superflueant, quid restat quod ex-
cuses? At verò multa sunt quæ te accusent,
nempe orandi & impetrandi facilitas: erro-
rum gravitas & multitudine quæ orationis de-
fectu proveniant; orationis cōtinua & nun-
quam cessantis orationes repetita in Scripturis
commendatio; Sanctorum Patrum exempla

& consilia; motus interni Spiritus sancti; alias
que innumera quæ te negligenter vel mali-
tiae tam aperte acculant, ut nihil restet quam
deplorare præterita, & in futurum seriō per-
spicere, quod ait Sapiens: *In omnibus deprecare Ecclesias*.
Altissimum ut dirigas in veritate viam tuam.
Et quod Apostolus: *In omni oratione & obse- Phil. 4.*
cratione, cum gratiarum actione, petitiones ve-
sperare innotescant apud Deum.

Vide hic etiam libri 3. de Imitatione Chri-
sti caput tricesimum octavum; ubi de Moysè
semper recurrente ad oraculum & ad oratio-
nem, & de Josue decepto à Gabaonitis quod
eo non recurreret.

Quæ plura verò de oratione desideres, ha-
bentur suprà, Dominica s. post Pascha, & se-
quenti Feria Rogationum.

S A B B A T O.

IN VIGILIA PENTECOSTES.

DE PERFECTA DISCIPVLORVM,

*Et nostra Resignatione ad recipiendum
Spiritum sanctum.*

Et cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco. Act. 2.

VERITAS PRACTICA.

I. P U N C T U M.

Nemo parator ad omnia Dei dona recipien-
da, quām qui ad nulla sibi danda & quē pa-
ratus est.

RATIO EST. Quia nemo parator ad omnia
Dei dona recipienda, quām qui donantis vo-
luntatem spēdat potius quam donum eius, aut
suum commodum.

Sed qui ad nulla sibi danda dona & quē paratus est
nique ad omnia recipienda, spēdat potius vo-
luntatem donantis quam ipsius donum, aut
suum commodum.

Ergo nemo parator ad omnia Dei dona recipien-
da, quām qui ad nulla sibi danda & quē para-
tus est: & qui posset perinde dicere ut recipiat
vel non recipiat: paratum cor meum Deus:
paratum cor meum:

CUM nescirent Discipuli, quo præcisè
die quæ hora Spiritus sanctus descen-
deret, sic eum expectabant omni hora,
ut & quē essent parati ad eum jam jā recipien-
dum si adveniret, ac diutius expectandum
si adventum retardaret. Iam pendecim
in illa suspensione animi fluxerant dies, &
nullus eorum conqueritur, nullus se domo
submovet, ac ne quidem cubiculo ubi cōgre-
gari erant: sed omnes pariter sive unanimiter
consistunt in eodem loco, in eadem mente, in
eadem positione corporis & animi, quam de-
cebat eos, qui toti p̄debat à nūtu & volun-
tate Dei. Non antevertunt tempus egrediendi.
foras sicut Saul; non definiunt dies expectan-
ti divini auxilii sicut Betulitas; nec velut pa-
rente Tobiae junioris nimiam filii deplorant
moram; sed hoc unum agunt, hoc unum co-
gitant, ut nihil agant aut cogitent nisi quod
purè